

Rudolf Dilong: Hviezdy a smútok

Rudolf Dilong

Hviezdy a smútok

Rudolf Dilong

Digitalizátor: Michal Garaj, Viera Studeničová, Miriam Mládková

Copyright © 1986, 2007 Rudolf Dilong, dedičia

Tento dokument je chránený autorským zákonom. Na Zlatom fonde denníka SME uverejnené s láskavým súhlasom dedičov Rudolfa Dilonga.

Obsah

Pôvodná publikácia	1
Hviezdy a smútok	2
Dráma na počiatku	2
Verš o hľadaní	2
Dievča pri rozlúčke	3
Som ako v poli strom	4
Vädnutie	4
Zlý potomok	5
Romanca	5
Pieseň	6
Ukoliebakva	6
Pianissimo	7
Tanec hory	7
Inšpirátorke	8
Chlapec	8
Bolestné detstvo	9
Tulák	9
P. G. Hlbinovi	10
Preferans s anjelmi	12
Návrat	12
List	12
Lútosť	13
Kláštor	14
Cesta do večnosti.	15
O Božom pevcovi	16
Pieseň, ktorú som nezaspieval	18
Noc kulís	18
Jeseň	18
Ostrov mŕtvych	19
Bedársky dnešok	21
Rov	24
Choré hviezdy	25
Biele cesty	26
Sny	26
Vidiny	26
Pohľady	27
Dumy	28
Myšlienka	29
Hlas	29
Slovo	30

Pôvodná publikácia

Rudolf Dilong. *Hviezdy a smútok*. Petrus. Bratislava. 2002. 302. . Július. Pašteka. vybral, edične pripravil a úvodnú poznámku napísal. . Štefánia. Medvecká. jazyková redaktorka. .

Hviezdy a smútok

Dráma na počiatku

Je sto a tisíc divov,
zázrak je veľmi opojný,
som dušou večne snivou,
nebudem nikdy spokojný.

Veci sú také čudné
a všetko uniká,
jak tóna na poludnie
cez srdce básnika.

Na zemi neni miesta
svoj smútok vyplakať,
opilá moja cesta
do neba vedie snád'?

Mrú láskou hrozná v strapci,
keď v raji začnú milovať,
pôjdeme raz ta, chlapci,
budeme rabovať.

Anjelu, nezabudni
si ústa v záhrade,
nič nechcem mať už s ľuďmi,
kúpem sa v záhade.

Upadám hneď do snivôt,
hneď tratím opojenia nit'
a dobrodružný život
je škoda zahodiť.

Voľno mi, rozkošne mi
z tých krehkých kapitol,
na nebi a na zemi
tulipán kvetom zakvitol.

Verš o hľadaní

Sto razy som kľakal,
videl som čosi plat',

radšej by som plakal,
musím sa radovať.

Hľadám, odomykám,
vždy som sa zardieval,
krása, nechod' nikam,
idem na karneval.

Neviem, čo je márnosť,
chránim sa nevery,
hlásam novú tvárnosť,
farby a nové hry.

Maliar má na štetci
sny mojej šťasteny,
milujem jak všetci
a bývam splašený.

Východ sa už brieždi,
chystám sa odplávať,
s krásou skrze hviezdy
budem sa rozprávať.

Dievča pri rozlúčke

Nebom vták krúži,
tu mraky vejú,
srdce ti túži,
ľudia sa smejú.

Sny nevypriahli
u brehov Vesny,
radosti vtiahli
do nemých piesní.

To plavovláska
plakala v kútku,
zviedla ťa láska
k ružiam a smútku.

Na tvojej nive
doznali lutne,
nebo je snivé,
nebo je smutné.

Tiarch tvojich hora
v oblakoch mlčí.

Gondola chorá
s nami sa lúči.

Som ako v poli strom

Som ako v poli strom,
spievam si za vetrom
v pláni,
ach, tvoja ozvena,
ty, pieseň bezmenná,
mámi.

Ja sa raz pokúsím
vyletieť z haluzín
stromu,
raz, pieseň, zviem to tiež,
kde vznikáš, komu znieš,
komu.

A keď už vyletím,
padnem späť do kvetín
v stráni,
zas budem ako strom,
zakvitnem v najsladšom
spaní.

Vädnutie

Ten chlapec, krehký ako kvietky,
spí tvárou k tvári margarétky,
ten chlapec s rúčkou nevinnou
zaspal nad bielou vidinou.

Ja som mal, Bože, sen za mlada:
videl som Jordán, púšť a stáda
a po zármutku rovnakom
padal som v náruč oblakom.

Za záclonou som večnosť prežil,
belasý blankyt z očí snežil,
milénka moja divoká
plakala dlho z obloka.

Už líham do tráv sladkej sieti

a spiaca ruka Bohu svieti,
kým fantastické zenity
modlia sa chorál večitý.

Zlý potomok

Dážď lesov pijem z bdení strašných predkov,
praded ma stratil v machu pod horou,
snáď vrátim sa do rakýt a do kvietkov
s pokorou.

Vyrastiem v netvora, v tráv fantast púhy,
snáď v devu ružovú,
neviem, či som a fúkam prvé túhy
na píšťal vrbovú.

Ó, trávy, škovrani, ó, rieky staccát,
ako tie husle ležia na brušku,
nebesám hrám, mám veľkú silu plakať
bez vlasti, bez domova, na vršku.

Že túlam sa a hviezdám platím mýto,
že za vílami bežím do lesa,
ľaliť sestry, zabudnite mi to,
odpusťte vzdor môj, bratské nebesá.

Romanca

Vypila hora oblaky,
dozrieva nebo belasé,
glóriu, veľkú glóriu
nesie nám slnce vo vlase.

Zorala láska nebesá,
srdce je veľký zlatý pluh,
vyspal sa v zorách záletník,
teraz je z neho dobrodruh.

Ďaleko ešte do raja,
milého milej, Bože, vráť,
kedysi chcel som s hviezdami
a s družičkami podriemať;

duša mi vrela smútkami,

smútky si tíško spievali,
spevy dar niesli rusalkám
a rusalky sa schovali.

Kto mi dnes povie, čo mi je,
ja o radosti málo viem,
leteli nebom červánky
rtov dievčat, ktoré milujem.

Pieseň

Stretol som v poli krásavice,
grácie poľnej opery,
v snách niesli lásku lastovice,
sladký máj išiel z ofery.

Bozk nebies počul na chodníčku,
Bože môj, prečo som ja mních,
spievali: svätý Antoníčku,
a ja som smutne šiel pri nich.

I ja si srdce v piesni nesiem,
do raja šiel by k dievčatku,
i ja by spieval svoju pieseň,
tá nemá, nemá počiatku.

Spievate, moje sedmikrásky,
do neba láskou mávate,
ale tú moju pieseň lásky
vy nikdy nezaspievate.

Ukoliebavka

Z ružovej vlny lásky pije dúha
sen mušky.
Kedysi som ti hľadal v prútí druha,
dnes družky.

Na tvojich riasach očných popolavých
spia bozky.
Z modlitieb zbudli večerných a tmavých
len trosky.

Z pliec leješ prúdy vín, z pliec zlatej čaše

kadere,
čuj, čuj, jak idú bosé otčenáše
k ofere.

Spi vonne, ako dieťa v sladkej noci
modrých hviezd,
z pohádky teba keby som mal v moci
nevyviesť.

Spi, snívaj ako javor, ako jaseň
velebou,
hostiou bielou zlámem svoju báseň
pred tebou.

Pianissimo

Vlani nám bolo smutne
a je to dnes.

Skamenel výkrik mnohý
pri tóni briez.

Včera sme milovali,
je tomu rok.

Očami nedošli sme
k dnu morských ôk.

Čo dávno ranilo nás,
je čerstvé len.

Do roka i jed lásky
zmení sa v blen.

Tanec hory

Po hore chodí tajomstvo,
sadá si biele na kone.
Spína ma láska, panenstvo,
jablčko sladkej jablone.

Nedám vám, vtáci, odpoveď,
krása sa vlnou odieva.
Madona, schovaj plavú plet',

motýľ ti láskou omdlieva.

Práve šla laň na medokýš,
šli marianky k oblakom,
hora, stíš búrku svoju, stíš
a ty mňa, Bože, zázrakom.

Úžasne spí ten kúzelník,
čaruje možno herečkám,
ach, čo ja — bludný smrteľník —
zmením sa v trávku ovečkám.

Inšpirátorke

Za nocí posielam k tebe primadony,
za dní ti píšem osudné básne,
obývam ružové poschodie v lásky tóni,
učím ťa milovať krásne.

My dvaja stvoríme operu novú,
my dvaja budeme plakať láskou,
nebo skryje sa v rosu ľaliovú,
nebo zmení sa v dúhu tvojich vlások.

A možno odídem, je to len snenie
a ty ma zmučíš v snách sladko,
prečo ma osud ženie, ženie
a ja ťa milujem krátko.

Koľko je lásky, žiaľu, koľko je zlata,
s tebou som smutný u brány raja,
snáď raz otvorí baletky vráta:
tu sme vám, anjeli, my dvaja, my dvaja.

Chlapec

Najprv sa modlil u postieľky
a nedal Ježiškovi pokoja,
potom bol z neho bitkár veľký,
neskôr pchal prsty do stroja.

A sám hneď snil o hviezdnom orloji,
často sa zahľadieval do diaľky,
mal strašné túžby po zboji,

utiekol vo svet pre vás, rusalky.

Tiež som raz chcel už utiecť z domu,
vtedy som plakal prvýkrát,
korunu zlatú môjho stromu
videl som čoraz krajšie vlat'.

O šťastí sníval som ako chlapec
a túžil som za rajom,
pri štreke stál som, hľadiac na pec,
čo hnala šírym krajom.

Vtedy som chcel ujsť, ale nato
anjeli ponúkli mi služby —
a ľudia nikdy nezvedia to,
aké má chlapec túžby.

Bolestné detstvo

Breh môjho detstva býval veľmi prudký,
keď som sa stretal s krásou v polceste
a predvídal som všetky čierne smútky,
vedel som dobre, budú bolestné.

O čom som snil, vždy nešťastný som býval,
chodil som tajne plakať na poval...
Ten, čo na dievčatá sa kradmo díval,
zákerne túhy v sebe spaľoval.

Rád by bol býval práškom abo kvetom
kdesi pod nebom v mladom kaštieli,
oblaky vtedy svojim rudým deťom
rozprávky modré o mne vraveli.

A bol by vzplál nad kamennými mesty,
do ktorých plačom teraz svoje sny,
a bolesť moja nenašla si cesty
a ja som dodnes bludár čudesný.

Kamarát-tulák, nezdám sa ti, nezdám,
povedz mi, kto si, si môj bledý druh?
Zaveďte naspäť moju hviezdu k hviezdám,
záhadu moju spojte v záhad kruh.

Tulák

Voľakde v horách strávim zvyšok života,
jak tulák budem mať skrýš krovia rád,
a keď ma víly nejak neuchytia,
tak potom budem v kroví umierať.

Tie noci budem na fialkách spávať,
tvár zeleného neba bozká ma,
tuláckym srdcom budem dialkam mávať,
milenkám hviezdám, milej rukama.

Smrť modrá príde z tamtých mladých brehov,
život mi nedal nič, oh — čo mi vezme smrť,
môj bledý anjel poľúbi ma s nehou,
potom ma vezme niekam v hviezdnu štvrť.

Keď na fialkách budem odpočívať,
len víly v hore budú nariekať,
mesiac sa bude s hviezdíčkami dívať
a vetrík príde mi na tváre hrať.

P. G. Hlbinovi

Bolí tu pieseň, bolí krásna pieseň.
Sláviku, netrilkuj a uč sa dini-dini,
spev je nám ako víno, víno ako tieseň,
jak sen o krásach novej domoviny.

Ten chlapec, poznáš ho, má inú hračku,
čo sa to učil básniť, čo to verše písal,
sadol na oblak vánkom ako na hojdačku
a potom rozkošne sa otvoril mu misál.

Za neznámymi slnečnými pobrežiami
stesky sú, bratku, stesky tieto rýmy,
čo zbýva, povedz? Čo to bude s nami?
Nemáme nič a povedz, či sme boli zlými?

Ach, poďme ďalej, jedno: cestou-pasekou,
je to tak prosté, prosté s kešeňou ísť prázdnu,
detísk sa zhrnie kolom, takých ošmekov,
a budú smiať sa, smiať z dvoch bláznov.

Vidíš, sme jedných túh a nešťastníci dvaja,
blahoslavený, kto nám vleje viery,
poď, vyberme sa do samého raja,
hľadať, kde býva Krása a jej dcéry.

Do raja, do raja, žeň, živote, ty rýchlovľaku,
srdce je šialené a plné vzburou,
láska, ty drahý pohádkový vtáku,
pobozkaj bozkom svojich trubadúrov.

Krivuľu-liesku na cestu nám utni,
klame nás svetu a sme tak mladí, noví,
i ty si smutný, i ja smutný,
dievčatá, dievčatá, vy kvietok jahodový...

Preferans s anjelmi

Návrat

Blúdil som za šťastím,
neznal som radosti,
nepôjdem za vášňou,
Pán Boh ma pohostí.

Rozmarom chutili
kalných vôd pramene,
vážne to nemyslím,
mám srdce zjašené.

Nerest' je ako had,
plazí sa zo siatin,
ľútosťou plný som,
k Bohu sa navrátim.

Rodia sa červánky,
nebo sa rozjasní,
keď ty nie, ó, Bože,
kto si ma privlastní?

Ja čakám na milosť,
kvet svoj ňou polejem,
pod nebom rodím sa,
pre nebo dozrejem.

List

Vzdal som sa mefistov,
píšem pár bledých slov
nebesám v liste:
Pre smútok zrelý som,
pre lásku chorý som,
Ježišu Kriste.

Bolí ma, preboha,
bolí ma obloha
nevinná, ranná,
chcel som byť svätým tiež,
veď ty vieš, veď ty vieš,

Mária Panna.

Ani tí svätcovia
nevedia jak som ja
v zákutiach smútil,
čo som sa naplakal
kým azúr hulákal,
kým svet ma mútil.

Ťažké dni padali,
bolestne pomaly
hľadal som Pána,
a tak som presedel
do sviatkov, do nediel'
krvavé rána.

Som smutný. S pocelom
tvár smutným anjelom
zakrývam v liste.
V nebeskej výšine
smútok svoj stíšime,
ježišu Kriste.

L'útost'

Modlím sa k Bohu hlasne,
jak eremita v horách:
nauč ma písať básne
v najkrajších metaforách.

Nechám už, Pane, krásky,
dost' bolo bludov, lások,
vplet' svoje samohlásky
do mojich spoluhlások.

Bol zo mňa spustlý chasník,
znám brloh, viechu, šopy,
veď vieš, že ja som básnik,
mňa nikto nepochopí.

Dost' dlho boli hody
a po kantínach pračky,
v krčmách som písal ódy
pre pekné nalievačky.

Potom som nezdriemal
a nevyschla mi čaša,

len Ty si vína nemal
pre čardáš, pre primáša.

A keď som rána čakal
s hlavou na dievčom pliecku,
môj anjel zo sna plakal
v úbohom Tvojom decku.

Do srdca lásky mincou
zmije ma jedom kusli,
hynul som po hostincoch
vo víre diablích huslí.

Bol žobrák, čo bol pánom,
bez korunky som ostal
a Ty si, Pane, ránom
môj smútok zorám rozdal.

Zbohom buď, rozpustilosť,
už nevrátim sa besne,
Ty vylej na mňa milosť,
nauč ma krajšie piesne.

Chcem spievať spevy jasné,
hrať Dávidovou strunou,
povedz mi, čo je krásne
pod slnkom a pod lunou.

Povedz, kto je tá druhá,
podobná zlatovláske,
ja Šalomúnov sluha
nepôjdem k sábskej kráske.

Teraz sa v srdci mojom
s ľútosťou milosť striedať
nejdem už k hriechu zdrojom,
noc spí a noc je bledá.

Radšej Ťa budem chváliť,
kde holá piesku je púšť.
Nechci ma v pekle páliť
a k cigánom ma nepuť.

Kláštor

Je Prozreteľnosť na nebi,
každý z nás Boha vebí.

Za rána v chóre o štyroch
zahučí duše lesný roh.

Počítam večné minúty
na prsiach Krista zvinutý.

Do poľa, kde je obilie,
vlá moje okno motýlie.

Ja vo väzení zavretom
ukrývam srdce pred svetom

a útok diabla ponurý
udiera večne o múry.

Prichádza anjel baviť ma,
ó, to je smutná modlitba.

Vôľa sa vôľou zohýba —
a to je krásna modlitba.

Prepadám s láskou celý deň
milosti Božej v priehľbeň.

A na noc v hrobe štyroch stien
zatícha pieseň, husle, sen...

Cesta do večnosti.

V blankytnom svojom prístreší
necítim sa dost' svojím,
mňa taká radosť neteší,
do večnosti sa strojím.

Do lásky život zahasne
a má to božský zmysel,
aké to bolo krásne,
keď Syn na kríži visel.

Si sladší, Pane, nad bozky,
nad všetky dievčie perny
a na ten dar tvoj kráľovský
teší sa sluha verný.

Tvoj kvet sa nebu usmieva,
niet v svete komu spievať,

už moju báseň dospieva
anjelských zborov deväť.

Naplní pieseň kališek,
spijem sa modrým spánkom,
spieval i svätý František,
keď išiel k večným stánkom.

U vymodlenej studnice
žíznivé srdce vzplanie,
dozreli Božie vinice
a bude vinobranie.

Nebesá sú mi ružové,
najkrajšie duša žiari
a Boh je sladký poznove,
večne sa delí v dary.

Mannou je biela ulica,
bud', Pane, pochválený,
obeta pre nás páli sa,
Baránok umučený.

Potom sa svätí radujú,
posledná radosť v nebi,
anjeli do fláut zadujú,
lámané jedzme chleby.

O Božom pevcovi

Pán Boh má studne, charizmy,
k Assisi pre mňa nieto diaľavy,
veď viete, že som mníchom,
ja nosím habit barnavý.

Nedbám a chodím svetom,
anjel má prsty v citare,
komunista mi zakliat,
neznaboh pľul po bulváre.

Bože, nie som Ťa ináč hodný, hľaď,
a poníženia dobré sú mi,
mám iba lásku do daru,
ty, láska, slinu na habite umy.

Oh, nerušte ma v milovaní,
som bratom bratov sladkých múk,

láska sa volá biela holubica,
vyrytá menom do jablák.

Nerušte moje bozky lásky,
v smútku som hľadal cesty k rtom,
ó, rána ranené
s anjelským kalichom.

Nerušte, teraz v ruke mám
pre duše biely chlieb,
ja rád sa dlho modlím,
mám mnoho krásnych modlitieb.

Hľa, svet je premožený,
ja potlačil som pýchu,
pri samom srdci Seraf hrá mi
v porciunkulovom tichu.

Pieseň, ktorú som nezaspieval

Noc kulís

Stromy sa v hrive vzňali, snia o každom vlásku,
ja nemám čarodejný prútok,
som zamyslený, ako kto mal lásku,
vešti mi ty, noc, koľký bude smútok.

Voňavý vietor vstal z tráv, k oblakom šiel,
vzal adresu a písal krásnu pre labuť...
Kalich je horký, plávam k brehu omše,
obeta trvá, nekonečná púť.

Do tretej extázy, až k tretím zorám
strieborne zavanul môj život padajúci,
zem strhla obraz, nebo rozbilo rám,
to bola hra, v nej som sa vídal mrúci.

Noc, ty ma neokrídiš krehkým slovom,
na mŕtvej perne tvojej čierny list,
zavelím v chod vo víne kalichovom,
musím i takto, musím takto ísť.

Jeseň

Starecká je jeseň
ubolená.
Každá moja túha - smutná žena.

Roztomilú, novú
krásu zdeľ mi,
dnes som zamyslený
veľmi, veľmi.

Kalváriou-cestou
žltých listov,
ej, môj život, život
mladých Kristov.

Hmla a svet a prorok
zmiera prázdny
a nech žijú, žijú

veční blázni.

Neskoré sú noci
septembrové,
ukrižuj nás, Pane,
v novom Slove.

Ostrov mŕtvych

Keď som raz videl Noc spať v tráve horeznačky,
tu naraz som sa opil oblohou
a svätú prísahu som zložil na obláčky,
že nevrátim sa späť do brlohov.

A keď som potom nechal príšery a mačky,
ako ma zadula hmlou mladá zem,
volal som lesné panny, bledé zaklínačky,
aby ma uložili k vílam sem.

Keď vtonul som do tráv a nestál som o panny,
hoc som im závidel v snách vraní vlas,
májový vietor dal mi, čo mal orgovány,
a tak ma chytil za opilý pás.

Potom ma vzniesol nebom k sépiovým výškam,
nechal som grúne hladným zajacom,
mával som jarabinám, purpurovým líškam,
medvedím skrýšam, horám, palácom.

V mesačnej polnoci les práve jazero pil,
už ma viac nevideli potoky,
jak zrelý fantóm bohov v oblak som sa vtopil,
stále výš hnal môj letún divoký.

A tak som preháňal hviezd modré križovatky,
zúfale som sa metal prachom ciest,
a keď som obežnice minul, stálic zlatky,
pomarančový mesiac chcel som jesť.

Videl som krvavé a roztúžené sféry,
po Mliečnej dráhe blúznil som jak snár,
tu hviezda hviezd zvala vábivými pery,
tu milý blankyt dal si bozkať tvár.

A teraz už len ísť až k fantazmagóriám,
zvieďli ma slasti popolavých pien,
chcem počuť čisté spevy, podobné Máriám,

modlitby bolestných a Božích žien.

A čul som divnú hudbu, nehrali ju znova,
zamilovaní stíchli po chvíli,
nepoznám sladkú reč hviezd, chcel som počuť slová,
čo počúvajú zlatí motýli.

Vo vetre maľovanej lásky rozhojdaný
už som bol len jak vzdušná halúzka,
vanul som knihou oblakov a trhal strany,
oh, pre môj život kniha priúзка.

A tu som stretol rojkov, krásnych vyvrheľov,
stá a stá druhov, bláznov, nadšencov,
s rozbitou zemou v dlani, stroskotanou, bielou,
podobnou tvári starých mládencov.

Ja kolembal som svätých porazených, pre nich
chvíľu som myslel na zlé milenky,
a púpavnatý vesmír, príbuzný môj ženích,
mal potuteľné o mne myšlienky.

Povedzte svoje mená na dne týchto morí,
vy svätí, porazení po láske,
viem alchýmiu srdc, znám choré meteory,
som dieťa zakliate a tulácke.

Ach, zbohom, vzácne hady, prevelebné zmije,
pavúčie siete, nite chodníkov!
Zabral som na jazerá, kde sa láska myje,
tá láska nyvá, smutný drahý kov.

Splynul som jako zlý blud s ružovými rajmi,
jak plodom sladká jabloň hýril som,
Cherube, ktorý Adamovi hral si, hraj mi
a ja sa zmením v šťastný Evin strom.

Auroru z neba odvesím a dám ju devám,
zobudím z hlbín hada rozkoše,
budete všetky podobat' sa zvodným Evám
a poskáčete medzi rákosie,

budete láskou plné, biele telo vaše,
z ktorého rozvoňajú fialky,
do posvätených vezmem rúk jak sväté čaše,
kypiace silou starej gorálky.

Skryte ma za svoj tieň, dám vám kríž dramatický
na mladé vlny čela, úst a pŕs,
do víchríc vašich brehov skrýval som sa vždycky,

prekvíliac tak svoj život skrz-naskrz,

budem vám vravieť sny, mám veľmi krehkú mladosť,
jar večná zaviedla ma k pokladom,
lásku som hľadal vždy a keď som poznal radosť,
urážal som ju samým pohľadom.

Na spodku večnosti sa kajám v bielej plachte,
plný som ťažkých nešťastí a omylov,
zelené hlupstvá veziem, cestu mojej jachte!
Spustnem i s celou kvetnou flotilou.

Čím som to vlastne tu, na nebi utopencov,
akúsi svadbu, tuším, spravil som,
bez družíc páperových, bez sna, bez mládencov
dal som sa tančiť s nebom opilcom.

Ja som chcel zosŕňať výšku, odkliať plesá neba,
lkal som pre lásky moje, pre víly,
ja vidina, ja zdrap, ja som chcel, večnosť, teba,
ja fenomén, ja dym zblúdilý.

Orient slncí, neha žien! Skry ma, ilúzia,
najsladší môj i plavých bohov dar,
v červánkoch svet už letí, dobehnem snáď i ja,
prv než do hmlovín padnem s ním na tvár.

Bedársky dnešok

Z éteru chlapček v studni neba
úsvitom nezorie deň.
Neviem, ako sa modliť budem
raňajšiu novú modlitbu.

Som bedár zarudlej tváre,
krv mám podliatu žalobou
krivdy.
Pôjdeme? Nepôjdeme?

Tedy ideme.
Ideme porazenecky!
Vejú smutné vlajky v brázdy,
v studené hĺbky ciest.

Neviem. Neviem. Ideme.
Svet je tribúna, ulica, dav,
rečníka niet.

Bez veľkej myšlienky
tramvaje vrčia námestím
aj ľudia.

A tu je torzo, to je torzo,
básnici nehovoria
do dňa.

V zvesené krídla svetlo
zoviera deň.
A slnce máče lagúny ulíc
hrivou v kvete.

Plamene zeme kúpu oči
a mrzká hradská domova
v prachu.
Koho to bolí, že spia ruky
kostnaté
v okne.

O poludní a bez poludnia
visíme vežou z oblohy jak srdce zvona
v rozliatych dvanásť hodín.

Padli sme,
duchovia padlí, spupne, vysoko
do modrých poludní.
Oddych sa zlámal na kusy,
sen z hladkostí a kvádrov
a pohľad pruhovaný
latami plotu.

Dve moje labute,
dve oči väznené.

V sto stmievaní,
v stá mŕtvych zrakov
vplúžili
dve labute, dve kliatby, dve vášne

a letia,
letia dve jachty posledné, dvaja smutní,
dve oči väznené.

Zabolí krute,
ešte raz život zabolí
do mrákot.

A diaľka napne ústa

v tonúcich trávach brehov;
aby sme nezabudli,
že radosť z mostov a dúh
a z takých oblúkov
je ničím,
aby sme nezabudli
na ilúzie odišlých
s otázkou diaľky a tmy
v sklamaní.
A boli hladní ako my,
neradostne sme odplávali,
a boli hladní ako my.

Pobledlých tvarov splavy
jednako stratili sme.
Veci sa súžili v bolesti
do tmava,
veci sa opierali o hrany sveta,
veci sa opierali
o hrdzavé chrby vln
do zaviata.

Jak fosfor — stleli vidiny
v údolí mŕtvom.
V údolí jozafatskom
kľakli sme k pádu.
Dve labute, dva vršky
vrástli do hustého večera
vražedne, oddane.
Dve lásky, dve milenky,
milovať nikdy nebudú.
Dve moje labute,
dychtíte mojou túhou,
pádite mojím snom
v zadutí,
dve moje labute.

Noc zapla za vôz more
a ťahá hory-doly.
Búrte sa, vlny,
na víchra vodách tvrdé tango ľudí,
búrte sa, vlny,
do hrobu temnôt zapriahnuté srdcia.

Ja milujem nespokojencov
noci.
A ty, ó, nebo, plávaš,
nespokojné nebo v tuláckom víne,
s čiernou postavou mojou
bez kotvy.

Oh, neviem, čo ešte milujem.
Je všetko teraz. V noc svätójánsku.

Nenávist' nemala byť.
Noc! Keby tu človek nežil, abo zmiznul.
Noc! Aspoň ty, ó, noc, spoj ma s horami,
stvor drámu v svojom lone
a daj mi jedno dejstvo
k úteku.

Rov

Keď som ťa prvým okom videl,
kováči
kovali strechu na nebi,
a ja som prisahal
na krásu bohýň,
na oko
bohyne Junony.

Dul biely vietor tvojich očí
a ústa v bozky ústili,
o vlnobitie tvojich prs
rozkošne zavesil sa
budúci chlapček-námorník.
Veslári dvaja hnali
smutný môj čln.

Tvoj dych sa odvesil
spod neba jahodového
a valil poľom spevy spevov: lásku.
Padali vírsky na kolená
na nalomenú vôňu lúk.

V bezodnom stál som zhĺknutí.
Ozvala si sa hĺbkam.

Do studní padli zvony tvojich slov
jak do poludnia.

Potom si sklamala,
potom si hasla bielym telom,
neostalo mi z milovania
iba hrst' sladkých bludov,
hrud' tvoja vzdmula sa dvoma sopkami,
dva tvoje Vezuvy

zasypali môj Neapol.

A
dnes
sen
má šedé šaty väzenské.
Šarkani štyria ťahajú
môj čierny koráb po horách.

Choré hviezdy

Z väzenia, ohne, pod me
ta pod oblohu holú,
Sirény chorej noci
padajú mŕtvo dolu.

A tak je všetko strašné
u toho mŕtvol lesa...
Siamská kráska, povedz,
modlíš sa ešte, vieš sa?

Aj tam sú slncia ťažké?
Aj u vás hasne, hasne?
Siamská kráska, povedz,
prečo miluješ krásne?

Ó, daj sa nenávidieť
tu na asfalte, dlážke,
keď neprenesieš sem mi
pralesy svoje ťažké,

keď nevieš, že som chorý.
Niet zotavenia vo dne.
Noc vytrvale kráča,
ku chorým hviezdám pod me.

Biele cesty

Sny

Po čele sny mi chodia,
po tvári sieť mi pradú,
holúbky bielej mysle,
bieleho vtáci sadu.

Zreli jak klas ku klasu,
deň ku dňu, prút ku prútu,
dýchali rosu, hudbu
na nebi odpočutú.

Idem a stojím, idem,
vravím, že idem-stojím,
bolestne hreje láska,
jar plače kvetom svojím.

Cez všetky vlákna vidím
tvár milujúcej spiacej,
na veľké ohne volám
plam noci nehoriacej.

Tá svätotajská muška
šla v taji, nedotlela,
do mojej cesty mávla,
jak sobotienka biela.

Nebude kúska zlata
v tom veľkom prebudení?
ostanem ako mramor
faraónovej ženy.

Ó, verím, verím v ticho,
v sen verím bez pohľadu,
sto sedmokrás ma hreje,
sto farieb vodopádu.

Vidiny

Zjav duše v končín tkanive
tvár halí v svetlá tône,

kľakli si ku mne tajomstvá,
bojím sa o ne.

Diaľ je jak les, stráň vetvy tká
árie spodnej škály,
na sklenom fíjál jazere
krás mandolíny hráli.

V prchavo matných šelestoch
čuť tisícere ruky,
hrám zvonkovými svetlami,
plám svetelnými zvuky.

Na sivých vláhach v splave chvíľ
blyštia sa oči hadie,
do podoblačnej ríše zriem,
mne novú hrôzu pradie.

Zjav duše z diaľav schytí ma
vo vidín vlhkej pare.
Čítam a čítam v horúčke,
v kriesení, muke, žiare.

Pohl'ady

Veslári bielej diaľavy
tkli rána okom rosy,
teraz sa úsvit prelomil,
najprv bol šedo-kosý.

Vo svetle hrany vecí tnú,
vo víchre premenenia,
pohl'adom v hĺbky oblohy
hrá oko pulzom vrenia.

Hry pásma vesmír neskryje,
neviditeľná brána,
cez studne idú, cez hviezdy
budúce naše rána.

Čakavo hlásky v tráve snia
a potom vstanú v puký,
priebojné sloky zazvonia,
zahučia v oku zvuky.

Ó, svety, šerá, svitania!
ó, divotvorné siete!

ó, zraky tisícerych hmiel
pri neskutočnej méte!

Ó, chrámy, svätý majestát!
ó, sviečok husté rady!
Široko oči otvorím,
jak chlapec som ja mladý.

A neprestanem vidieť, priasť
na krehkej diaľok clone,
maľujem pestrý pohyb sfér,
na horách ostré vône.

Dumy

Začarovane žijem.
Kde mi je motýľ? Uletel!
Toto sú smutné astry
a stelú krásu bielych tiel.

Chvíľ požiar vstane,
chvíle mrú ešte v studienkach,
kolomidúce cesty
ja tancujúci halím v prach.

Teraz som si to zmyslel,
zbytočný mi je ohnivák,
v samote v svojich hmlách som,
v oblakoch budem ako vták.

Mám kázať vtáčkom, rybám,
hľadám tú zlatú postilu,
do tela dúm reč vkliata
zaplače pieseň unylú.

Tieň tváre nemý krehne,
pozerám na príznak,
hovorí ústy samôť
do seba vpadlý zrak.

Dni šumia v dlhých sukniach,
priestorov svetlých pijem šum,
je tisícere hluchô,
státisícere publikum.

Myšlienka

Pocelom mája zaviate
spia ešte snežné dievčatá.
Nad zradou blízkych rudých chvíľ
trasľavý éter vajatá.

Sklopenej lásky slnečnej
nevidieť lúča hranicu,
horúce svetlá, padajte
na oka môjho sietnicu.

Ja na vás hľadím, ráno je,
na rozkvet čakám v úsvite,
strom nesie krásne ovocie,
prečo ma, plody, mučíte?

Myslím, tkám ťažké páperie,
stesť vlákno mysle dopovie,
možno, že ešte jedenkrát
zapuší rajské stromovie.

Zovreté, vlákna, nový hlad,
pohnete vetrom spiaci dych,
kľaknem a vstanem v modlitbách
širokých, veľkých, svadobných.

Hlas

I ponad orgie, i ponad kvety
hlas zuní, kosí,
jak nebezpečný čarodej tu stojí,
žaluje, prosí.

Spev brehov morských videl som, keď sadal
na lodné sľuky,
po padajúcich hmlách šiel ďalej príliv,
podal mi ruky.

V ozvenách hory rozhučané u riav
kľakli si hlasne,
k nim schýlil som sa recitovať
najkrajšie básne.

Pršanie neba znášalo sa v hviezdach

v údolia ranné,
modlitby svätcov od oblohy čul som
pozväzované.

Od štyroch vetrov okrídlene húdli
duchovia veľkí,
oni by vzali srdcia, trpiteľa
i trpiteľky.

Tisícich vrava okamžikov tesných
horúčkou zvrela,
na mojom zraku každá chvíľa bola
rovnaká, biela.

Zvuk blízkych diaľok zvonil ružiam, prachu,
vlnil sa klasom,
na mojom srdci ozýval sa tlkot
sfarbeným hlasom.

Slovo

A človek vykrváca slovo.
Zamĺknu kvety, stíchne zem.
Milujem slovo krvi,
milujem.

Jedného slova váha:
ostatok, život, smäd i hlad.
Svet zazelená sa vám
v stromorad.

Agátmi by si natrel ústa,
bozkami sadnem na kvet líp,
vytrhnem zo srdca vám
hadí šíp.

Bez žalôb i bez ponosy
v bolesti by vás pohostil,
pri stole Božom pezinskom
by sa spil.

Hostinu s vami slávil by
od Turíc druhých do Turíc,
volali by sme lásku
lastovíc.

Vás mi dnes neohreje zem,

vrát'te sa naspäť, oblaky.
Sme v jednom slove ľudskom
rovnakí.

Človek človeka poznal
v láskavom pozdrave.
Na slovo hľadeli sme
krvavé.